

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRENY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

PREMSA
FORANA

Número 83

JUNY

Any 1993

**N'AMADOR DES CACAUETS,
SEIXANTA ANYS DE FIRAIRE A MARIA**

Sumari

Editorial i sumari	2
Puntualització de la Junta	
Directiva de Fent Carrerany	3
Comunicat de suport al Refugi	3
Eleccions Generals	4
Poemes i Gloses	4
Donar Sang, mostra de solidaritat	5
Gent gran en marxa	6
Les algües de sa Marineta	7
Sa Xerradeta	8
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons	14
El temps. Temps passat	15
Les Cigonyes	16
Ateus i cristians	17
Concert de l'escola de música	18
Felicitació a una professora	20
Sobre el reglament de concessió de subvencions	21
Carrerany Esportiu	22
Ajuda als nins de Bòsnia	24

Fotografies:

Magí Ferriol
Onofre Sureda
Joana Maria Colombram
Mestre Pere des Retratos
Ultima Hora
Foto Salleras
Pere Crespí
Club Ciclista Maria de la Salut

100 ANYS
DE
MIRO
ILLES BALEARS

EDITORIAL

El proper diumenge dia 6 de juny tots els mariers i marieres majors d'edat hem estat convocats a exercir el nostre dret constitucional a elegir, a través de les urnes, els nostres representants a les Corts Generals espanyoles.

La grandesa i la misèria de la democràcia està en el fet bàsic de defensar des de postures contràries, fins i tot antagoniques, la llibertat dels altres a exposar les seves opinions.

Són molts els partits que es presenten a aquestes eleccions. Tots ells es mereixen la nostra consideració i el nostre respecte, però seria d'hipòcrites considerar que els seus programes són igualments bons i respectuosos, als nostres ulls, i que tots cerquen si fa no fa el mateix.

Des de les pàgines d'aquesta revista hem tengut ben clara la primera premissa: donar veu a tothom que tingués alguna cosa a dir, sempre raonadament i respectuosament, encara que no coincidís amb els plantejaments fundacionals de la revista. Respecte de la segona, també volem dir-hi la nostra. Des dels inicis de la publicació hem tingut molt clar que a més de ser un mitjà d'expressió obert, això anava acompanyat del fet d'assumir que érem una publicació de caràcter progressista, arrelada a la nostra realitat lingüística, social i nacional. Aquest caràcter que hem intentat mantenir des del nostre naixement ens ha duit més d'un problema i més d'un maldecap.

És per això que, conscients del paper que jugam, i que volem seguir jugant, demanam, davant de les properes eleccions generals, un vot socialment progressista, solidari, un vot conscient que la nostra societat no ha arribat a eliminar les barreres socials que ella mateixa ha generat; un vot que tengui present els drets que té la nostra comunitat (que no volen ser ni més ni manco que els drets de qualsevol poble a decidir lliurement i per ell mateix el seu futur) i que encara no són plenament reconeguts, fins i tot negats, per la majoria de forces polítiques presents a la lluita electoral.

Votar no és únicament tirar un paperet dins una urna. Votar és assumir els plantejaments que aquell partit elegit fa a la societat i ser responsable de la seva actuació política. Vos convidam a participar a les properes eleccions plenament conscients del valor de la vostra decisió. Que sigui per a bé!

EQUIP DE REDACCIÓ: HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Magí Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

Jaume Mestre Llompart, Bartomeu Arbona, Pere Crespí Salom, Wendy Spoonen, Miquel Oliver Roig, Club Ciclista de Maria de la Salut.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
Petra.

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

LA JUNTA DIRECTIVA DE L'ASSOCIACIÓ "FENT CARRERANY" VOL PUNTUALITZAR EL SEGÜENT RESPECTE DEL REGLAMENT DE CONCESSIÓ DE SUBVENCIONS 1993 QUE ENS HA ADREÇAT L'AJUNTAMENT:

1. Creim que manifestar que el present Reglament és fruit del consens entre l'Ajuntament i les Entitats locals no s'ajusta a la realitat, ja que la participació d'aquestes ha estat gairebé simbòlica i sense poder influir en l'articulat final.
2. Mentre a les Associacions establertes se'ls exigeix un control detalladíssim de l'activitat, el seu pressupost, pressupost anual, persones encarregades de dur-la a terme, quan es realitzarà, com es realitzarà, etc., se li ha d'afegir l'exigència de presentar alhora un balanç econòmic global, així com el pressupost anual detallat, mentre que si aquesta activitat la duu a terme un particular només se li exigeix un control de la despesa. Això sembla un parany per fiscalitzar el funcionament de les Entitats que actuen al marge de l'Ajuntament.
3. No té ni cap ni peus l'exigència, per tal d'accedir a la subvenció, d'obligar a les Associacions a canviar els seus estatuts fent que, en cas de dissolució de l'entitat, tots els seus béns passin a l'Ajuntament. Això sembla més un xantatge més que una política generosa de primar totes aquelles parcel·les que aquestes entitats omplen i que l'Ajuntament ja no ha de cobrir.
4. Una cosa és una ajuda o subvenció per fer una

determinada activitat i una altra és un patrocini. Sembla que l'exigència de parlar de patrocini quan l'ajuda supera el 52% de l'activitat és una manera de fer-se notar massa i d'atorgar-se mèrits propis en detriment de l'esforç d'altri.

5. Una entitat com la nostra que viu únicament de les quotes dels associats i dels subscriptors de la revista, i que fa unes activitats no particularment majoritàries -la cultura no sol ser una activitat massiva com sí ho són les esportives-, té molts de problemes per organitzar coses si l'ajuda no cobreix el pressupost total de l'activitat. S'ha de pensar que el pressupost anual de l'entitat se'n va darrere de la confecció de la revista i del material necessari per fer-la. La possibilitat que tenim d'organitzar coses queda diluïda si no tenim els recursos propis que ens permetin cobrir la part del pressupost no avalat per l'Ajuntament.

Per tot això, i a pesar de tenir unes necessitats evidents d'actualitzar el material informàtic que ens permet treure la revista, no sol·licitarem cap ajuda a l'Ajuntament, mentre aquest reglament no sigui més coherent i deixi de banda tota una sèrie d'exigències que de cap de les maneres podem obviar i acceptar.

Junta Directiva de "FENT CARRERANY"

COMUNICAT DE SUPORT A EN JAUME SANTANDREU I LA GENT D'EL REFUGI

L'equip de redacció de FENT CARRERANY se solidaritza amb en Jaume Santandreu, col·laborador habitual de la nostra revista, antic membre del consell de redacció, i els seus estimats hostes d'EL REFUGI, davant de les desgràcies sofertes i els sofriments que la nostra societat consumista, insolidària i hipòcrita els ha fet arribar en forma d'incendi vandàlic que ha estat a punt de fer anar per terra tota la seva feina de solidaritat envers els més desprotegits i marginats.

Jaume, endavant!

DIA 6 DE JUNY, ELECCIONS GENERALS

El proper dia 6 de Juny, a les 9 del matí i fins a les 20 hores, estaran obertes les dues meses electorals que controlaran el procés dels mariondos que vagin a votar.

A l'escola de baix hi haurà la mesa del districte 1er, amb aquests components: President, en Joan Bergas Font i com a vocals hi haurà en Jaume Aulet Mas i na Beneta Bunyola Oliver.

I a l'escola de dalt la mesa del districte 2on, presidida per en Pere Alemany Colom i en Jaume Bergas Font i na Margalida Bergas Morey com a vocals.

Aquestes seran les cinquenes eleccions generals des del restabliment de la democràcia a l'estat espanyol. A les anteriors es donaren aquests resultats:

PARTITS	01-03-79	28-12-82	22-06-86	29-10-89
APPP	---	506	426	497
PSOE	353	443	354	392
UCD	735	78	—	—
PCE-IU	37	7	15	15
PSM	11	15	13	26
CDS	---	114	50	166
PRD	---	—	309	—
Cens	1.489	1.424	1.556	1.511
nº vots	1.204	1.179	1.192	1.168
Particip.	80'8%	82'7%	76'6%	77'3%

A l'hora de tancar l'edició d'aquest número de juny podríem dir que la campanya electoral al nostre poble no ha tingut una intensitat especial.

Durant la pre-campanya els membres de la Premsa Forana varen ser convidats a la presentació dels programes del PSM i del PP. Els primers reuniren la gent de Premsa Forana a Sinet Allí, el seu candidat Sebastià Serrà exposà les línies bàsiques de seu programa electoral. Després va ser el PP qui ens va reunir a San Joan, amb els seus líders Cañellas i Gilet. En feren arribar també el seu programa per aquestes eleccions.

Ja dins de la campanya, el PP va fer un míting el diumenge dia 23. Vingué tota la plan major del partit, amb els seus primers candidats al Congrés i al Senat,

Dia 29 va ser l'Agrupació Socialista de Maria qui va organitzar una festa a la Plaça de Pou. Un grup d'animació infantil, una gelatada i música animà l'ambient electoral del partit.

Dels altres partits, a hores d'ara, dia 29 de maig, no en sabem res. No tenim notícia d'altres mítings.

Fins i tot podríem dir que de cartells n'hi ha ben pocs. La veritat és que aquestes eleccions, que semblen tan disputades, no han tingut un ressò massa gros al nostre poble

POEMES I GLOSES

BLAU

Deixa'm volar
amb les meves ales blaves
Porta'm amunt
fins a l'arc de Sant Martí
Deixa'm ballar
per aquell pont dels sospirs
Alxeca'm amunt
a la llum estel·lada
Besa'm
amb l'ardor del zèfir
Embolica'm
amb les teves mans blaves,
Ara amb les meves barques de fang
en camp de jocs il·lusoris
Confondre ma ànima amb la teva
benaurança sens fi
abraçada, tranquil·la, dins el blau...

Deixa'm

ofegar'me en tes ulls, estimat
Deixa'm reposar
en el teu bressol blau
Mentre escric
amb la meva ploma de blanc
Deixa'm relliscar
per horitzons llunyans
I viatjar
entre llocs amagats
Embolca'm
en un ball blau
Deixa'm ballar
en ta llum sense fi
Ofega'm
en amor, meu estimat
dins la teva contnuà
blava abraçada.
Wendy Spoonen

DONAR SANG, MOSTRA DE SOLIDARITAT.

En aquests temps en què tant sentim xerrar de solidaritat entre les persones, a nivell individual cadascú té una oportunitat, entre altres, per esser solidari amb el resta dels seus ciutadans. Aquesta no és altra que la de donar sang per donar un alè de vida a una altra persona, creant-se entre ells una relació d'altruisme.

Tots els que hem optat per realitzar aquesta mostra de solidaritat, experimentam, o al manco jo, una gran satisfacció i per què no dir-ho orgull per haver donat una mica de la nostra sang per donar vida a un altre sense

demanar res a canvi. Cada vegada que he anat a realitzar una donació he sentit admiració cap als que m'he trobat allà en aquells moments i un cert grau de familiaritat ja què sempre solem coincidir els mateixos.

Aquí al nostre poble som 221 els donants de sang, un dels índexs més alts en relació al nombre d'habitants comparant-lo amb els pobles de veïnat, que tenim la mateixa inquietud per a aportar la nostra part a millorar la vida d'un desconegut i, Déu no ho vulgui, tal vegada un familiar o amic.

El passat dia 11 de maig, va tenir lloc a Santa Margalida una de les tradicionals trobades de la Germandat de Donants de Sang de la nostra comarca i en un moment de l'emotiu acte, ens feren lliurament a l'Associació Cultural "FENT CARRERANY", d'una placa de reconeixement per la nostra labor de difusió de les activitats de la Germandat igual que a altres mitjans de comunicació de la nostra zona.

Si bé aquesta distinció va esser un motiu d'alegria, el que més em va arribar, i a la resta d'assistents que esperaren amb un silenci impressionant seguit de un fort aplaudiment, fou que un veïnat del nostre poble, Gabriel Jordà, hagué efectuat 77 donacions, 77 actes de solidaritat. A tots els presents ens va entrar una enveja sana de l'amo En Gabriel i la seva xifra, un motiu d'orgull. El president de la Germandat, Victor Gistau li va penjar, com podeu veure a la fotografia, una insígnia, la mateixa que es dóna per les 50 donacions ja que una xifra tan alta no estava contemplada, davant el reconeixement de tots els assistents i l'orgull dels mariandos que ens hi acostàrem.

La propera visita de l'equip de la Germandat a Maria, serà el dia 25 de juny a l'horabaixa al Centre Sanitari i els ara donants hem de fer un esforç per dur-hi algun altre nou donant i augmentar la xifra de 221. Animau-vos!

Jaume Mestre

GENT GRAN EN MARXA

Unes 2.000 persones, pertanyents a 49 agrupacions de la Tercera Edat, jubilats ells però amb més moral que "l'Alcolano", es donaren cita el passat Diumenge dia 23 de Maig al Poliesportiu de Santanyí per realitzar la III^a Trobada, que consistí en una demostració de Gimnàstica Rítmica, una sèrie d'exercicis mixtos, ball de saló i acabà amb el ball de l'Himne de l'Alegria que ballaren per parelles formades per un jubilat i un infant.

L'acte fou presidit pel Sr. Gabriel Cañellas, President de la Comunitat Autònoma i el seu seguici i amenitzat per la Banda de Música de Santanyí.

La 3ª Edat de Maria hi participà amb un reduït grup d'esforçats que hi hagueren d'anar pels seus propis mitjans.

Onofre Sureda Ribas.

LES AIGÜES DE SA MARINETA CAP A CIUTAT? NO, NO I NO!

La Junta Directiva de l'Associació "Fent Carrerany" ha acordat adherir-se a les entitats, grups, associacions i altres organismes que han signat el manifest que s'oposa al Transvassament de l'Aigua de Sa Marineta. A més de signar el manifest i adherir-nos a la "Coordinadora en defensa de les aigües de Sa Marineta" volem donar a conèixer el següent comunicat que subscriuim totalment:

-10 RAONS PER OPOSAR-NOS AL TRANSVASSAMENT D'AIGUA-

1.-Els tècnics asseguren que hi ha unes possibilitats bastant elevades de salinitzar l'aqüífer ja que no hi ha prou informació del nostre subsòl. En primer lloc s'han de realitzar estudis que demostrin que efectivament hi ha un excedent i que les característiques hidràuliques del subsòl permeten la seva extracció sense un perill de salinització.

2.-El nostre ja és el darrer aqüífer important connectat amb la mar que no està salinitzat. El del Pla de Sant Jordi i el de Campos, per mor d'una mala gestió, ha sofert un procés irreversible.

3.-La salinització és un procés irreversible; una vegada salinitzada una conca mai no es dessalinitza.

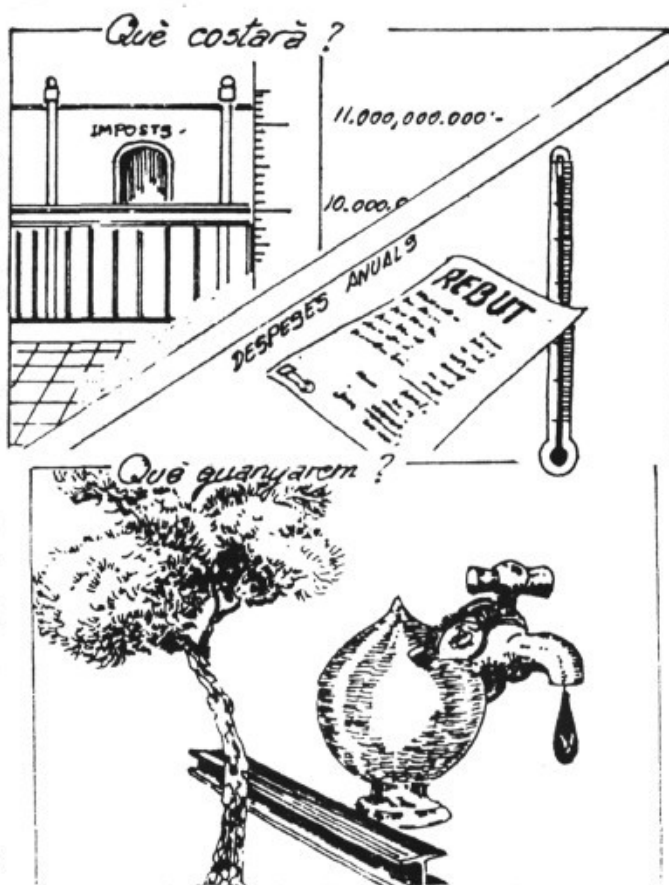
4.-La densitat de població de la nostra comarca és prou important. Els seus nuclis de població: Inca, Sa Pobla, Muro, Alcúdia, Sineu, Maria, Llubí...necessiten tenir assegurat el subministrament d'aigua.

5.-L'agricultura intensiva de reguila és una important font de treball en la Comarca estant arrelada tradicionalment a Sa Pobla i Muro. Aquest transvassament la perjudicarà notablement.

6.-La important ocupació turística del Port d'Alcúdia i Ca'n Picafort necessita mantenir-se ja que és una font de treball molt important. El turisme de la nostra comarca té el mateix dret a existir que el de Palma i Calvià.

7.-L'albufera és el parc natural més important de les Illes Balears i el transvassament pot suposar la seva dessecació i la conseqüent pèrdua d'aquesta riquesa natural que atreu gent de tot el món.

8.-L'aigua es transvassa a una empresa que

comercialitza amb ella com a producte especulatiu. El seu president assegura que els objectius són obtenir aigua d'on sigui sense importar-li d'on ve ni, per tant, les conseqüències.

9.-La construcció de la canonada pel transvassament té un cost elevadíssim, 900 milions, que es podrien invertir en reduir les pèrdues en la xarxa de distribució d'aigua de Palma que són del 25%. Aquest percentatge suposa més aigua que la que es pot transvassar de la nostra conca.

10.-Aquesta no és la solució ja que en haver-se salinitzat la situació serà més greu que l'actual. La solució està en fer un ús racional d'aquest recurs i reciclar les aigües residuals com ho fan en zones amb la mateixa problemàtica que la nostra: Israel, Aragó, Principat de Catalunya.

Aquest és el comunicat. Hem de pensar que les seves conseqüències ens afecten a tots, a tots els pobles de la comarca i a cada un dels seus habitants. La nostra associació a més d'adherir-se a la coordinadora està mirant d'organitzar una xerrada al nostre poble a fi que ens informin a tots d'aquest projecte.

SA XERRADETA AMB...

N'AMADOR FUSTER GARI, N'AMADOR DES CACAUETS.

XERRADETA AMB N'AMADOR FUSTER GARI, N'AMADOR DES CACAUETS.

Feia molt de temps que ens havíem plantejat fer una xerrada amb n'Amador. Ell no necessita presentació per als que tenen més de quinze anys. Els més joves tal vegada n'hagin sentit parlar d'ell als seus pares. Si no és així, seguint la seva conversa, el podreu conèixer un poc.

El passat dimarts dia 18 de Maig ens desplaçarem fins a ca seva, a Manacor, en Pere Fons, en Toni Mestre i en Magí Ferriol. Allà fórem molt ben rebuts per ell, la seva dona, una neboda i la seva filla. Ens treuen refrescos i una picadeta, i de seguida començam la conversa:

- Quin és el teu nom complet?

* El meu nom complet és Amador Fuster Garí. Som natural de Manacor i vaig néixer l'any 1912, dia primer d'abril. Ara tenc 81 anys.

La conversa continua entre bromes, alegria i contínues intervencions de la seva dona.

- On vàreu conèixer aquesta dona tan simpàtica?

* A Felanitx -contesten alhora, home i dona-. Hi vaig anar a ballar a la Protectora.

- Ball de bot?

* Ball de bot, no. D'aferrat. I un dia que veníem de Felanitx amb un cotxe, nos varen apedregar perquè no vollen que jo festejés aquesta.

- I vós, madona, què nomeu?

* Jaumeta, per servir-lo. Jacoba Juan Flol és el meu nom complet.

- I com vos enamoràreu d'aquest, d'aquest,...

* Perquè era una bella persona.

- I ja no ho és ara?

* No ara ha tornat molt bondadós, molt bon al·lot i llavors era molt traïdor, molt polissó: en va festejar set, jo era la que feia set. Set en manejava. En manejava quatre o cinc per Manacor

A Maria hi he anat seixanta anys.

i després venia a Felanitx a cercar-me.

* I a Son Carrió que vaig festejar, afegeix n'Amador.

- A quin any vos casàreu?

* L'any 1939, a Felanitx. Mos va casar es vicari Pou i mos va fer pagar 12 pessetes. I mos va dur s'escriptura a ca nostra. Què li pareix?

N'Amador i l'amo en Toni Negre

Feim una aturadeta mentre el matrimoni i la seva neboda ens mostren fotos familiars, les del dia del casament, algunes anteriors...

- I a Maria quan hi començàreu a anar a vendre els diumenges, de fadrí o de casat?

* De fadrí. Ja hi anava amb ma mare, amb un cavall. Després quan començà a venir sa meua dona, ma mare se va retirar. Jo anava a Maria i sa dona a Sineu. Jo partia es dissabte i no tornava fins es dilluns amb sa bicicleta. Sa dona amb so tren anava a Sineu, es diumenges. Just dues vegades la vaig anar a cercar i vàrem tornar plegats amb sa bicicleta.

- I entre setmana, a què vos dedicàveu?

* Entre setmana feia de fuster, aquí a Manacor. Feia cadires i "sillons".

* Jo li ajudava es capvespres, diu sa dona. Feia de fuster per ell. Li pagaven a tantes cadires sa setmana o es mes, i així anàvem fent duros.

- Quin temps hi anàreu a Maria?

* A Maria hi he anat 60 anys, sense fallar ni una setmana. El carretet amb els trastos els posava davant Can Morey, davall aquell arbre.

- Quina gent venia a comprar-vos cacauets,...

* Tots ets al·lots, joves i vells. I se despatxaven ells tot sols. Jo m'asseia en una cadira i ets al·lots anaven a prendre tots es trastos que vollen i me donaven es doblers a dins sa meva butxaca.

- I de ses rifes que mos dius?

* Si. Feia rifes amb ses cartes per vendre molt de gènero. Tenia unes cartes i hi havia quatre reis. I el qui guanyava, si havia tret 10 pessetes de la rifa, se'n duia 10 pessetes de gènero. Perquè venguessin a mi els feia una rifa de "balde". També rifava coloms. Duia coloms es dissabtes per fer sa parròquia meva. Perquè n'hi havia un altre que rifava "pastels": en Pep Maonès rifava "pastels" i jo per tenir més parròquia, rifava

Fins i tot ses dones me donen besades.

coloms.

- I què venia en Pep Maonès?

* Cacauets, i me feia sa competència. Però jo el vaig tirar fora.

- I en Tomeu de l'Havana que no en venia també de cacauets?

* També em feia sa competència. Mos pegàvem ses sempentes. Però sempre va quedar n'Amador. No amollava mai jo.

- Què valien es cacauets quan començàreu a vendre'n?

* Una peça de dos, una mesura amb sa mà. I llavonses va anar augmentant. A lo darrer venia ses bosses a pesseta.

- Quants d'anys fa que vos aturàreu de vendre?

* Ara fa dotze anys.

- De manera que els cacauets a dos cèntims

* Sí i després a dos reals. Llavors també anava amb sa senalleta a passejar-me per Sa Raval i es joves que festejaven me cridaven: "Ara ve en Madoret!". I l'amo en Pep Rumbo em va fer una porcada a ca l'amo en Bisbal. Em va dir: "Què t'he de donar de lo que agafaré amb sa mà de dins es senalló?" Jo li vaig dir: "Una peça de quatre". I em va buidar es senalló, perquè no se donava raó a pegar grapades i posar-los damunt una taula. I jo em vaig posar a plorar. I ma mare va dir: "I ara que té aquest nin?". "El volem ensenyar a que visqui més bé. Així aprendrà de viure." Va dir l'amo en Rumbo. I em va buidar es senalló per una peça de quatre.

Primer, ma mare posava a sa Plaça de Dalt, allà on teniu l'església. I jo em posava davant Can Tomeu com ja he dit. Dinava a Can Morey. Hi vaig dinar 20 anys. Llavonses posaren es café nou i vaig anar a dinar a Can Tomeu. I quan se va

N'Amador i l'amo en Toni Ferriol

morir l'amo en Tomeu, vaig anar a dinar a Can Miogues.

- I es cacauets d'on sortien, que els torrava?

* Els cacauets els torràvem a ca nostra, al forn. I eren de Sa Pobla i Muro

- I els al·lots no vos prelien els cacauets?

* Deixava es carretet i no me tocaven res mai. Lo que passa és que si vollen un cacauet jo els en donava dos. Hi va haver un al·lot de Sa Raval que va dur un anell de sa mare que li havia agafat de damunt s'escalfapanxes i va i diu: "Que me comprau aqueix anell? Per una pesseta el te compr. I aquell al·lot diu: "Jas". I quan vaig veure son pare li vaig dir: "Ja mirareu si a sa vostra dona li falta qualche cosa." Li ho va demanar i sa dona li va contestar que li mancava s'anell de damunt s'escalfapanxes. Quan tornà va dir: "Mos falta s'anell". Jo li vaig dir: "Jau. El vet aquí. Me donau una pesseta i vos en dureu s'anell. Aqueix homo em va dir: "Tot quan vulguis de ca nostra t'ho donaré". Sempre em va alabar aquest home.

- I ara, vos que heu anat tant de temps a Maria, com dirieu que és el poble de Maria, quin concepte teniu d'ell?

* Jo es poble de Maria no sé dir com és. Si sé que l'estim molt. Molt, però. Record tothom. No puc passar cap any que no vagi a veure'l. I quan arrib allà pareix que arriba el bon Jesús. Tothom me saluda. Tothom! Fins i tot ses dones me donen besades! (Idò! -diu sa dona- "Menos mal" que jo no el veig).

- Les heu tractades molt bé ses dones?

* A totes per igual, mai a cap en particular. Jo allà a Maria hi anava a fer doblers. Hi vaig començar a anar amb bicicleta i hi vaig acabar anant amb furgoneta. Perquè hi vaig anar amb una bicicleta, amb una Guzzi, amb una "mota" grossa,

amb un cotxe Fiat i llavors vaig comprar una furgoneta i la vaig vendre per es mateix preu quan em vaig retirar, perquè no vaig estar bo.

- I es capellans, també vos compraven cacauets?

* Es capellà? Li duia es vestits. Els hi feien a Manacor a Don Miquel. I quan li duia em convidava a una copeta de vi. Jo feia d'agència. Com que no tenien telèfon!

- Quants capellans hi vàreu conèixer a Maria?

* Hi vaig conèixer es capellà Jordà, que era un home gran, guapo. Sempre volia tastar es cacauets, sense pagar. En sortir de missa venia devora jo i me deia: "Què tal Madoret? Com te va es negoci? Hem de fer ses beneïdes davant tu" Jo li deia: "Si no les feis davant jo no vos regalaré cacauets" I li donava una bossa de cacauets.

- Teniu qualque record especial del temps que heu anat a Maria?

* Sí. Quan vàrem córrer sa quinta, en el 33, jo vaig anar a cantar panades amb es quintos de

* Cinc anys, festejàrem. I jo em volia casar abans des Moviment. Jo anava a Felanitx amb bicicleta, tant si plovia com si no plovia.

- I tornant a Maria, com recordau sa plaça on venieu es cacauets?

* Jo l'he vista fer en aquesta plaça. Abans tot era terra. Just hi havia un aljub on hi bevien els animals i noltros anàvem a jugar amb ses cartes a baix de s'aljub, perquè els municipals no mos vessen. I aquí on hi aquells cafès, hi havia nispreros. Tot això jo ho he vist terra que es cultivava. Només hi havia la casa de can Rumbo vell. El mateix que em va fer sa putada de sa peça de quatre.

- Quants de batles heu conegut a Maria?

* Devers set o vuit. L'amo en Jaume Pastor, En Fideu (Jaume Ginard), En Toni de sa Grava, en Nepto, s'Apotecari, en Simó de Montblanc, en Miquel Catinc. En Simó me va donar llum a sa plaça.

- Recordau altres persones que hagin destacat?

* Record mestre Pere des Retratsos, un poc més magre que jo, de ses meves talles, que se passejava amb una màquina i se posava davall una manta i retratava.

- I de política vós no en sabeu res?

* No jo d'això mai he volgut saber res mai. Només sé que quan va esclatar es Moviment jo era a Maria. I en Simó Nepto em va dir: "Madoret! No te'n vagis a Manacor que tot està enterra" I vaig quedar fins s'horabaixa. Després vàrem venir a Manacor i tot estava igual.

- I de Manacor no recordau res de tot això?

* No. De Manacor just record que vaig dormir quinze dies dins una païssa per mor de ses bombes. A mon pare es rojos el se'n varen dur a Maó i no sabèrem res d'ell durant un any. I

N'Amador, l'amo en Guillem Morey i el peti Magi Ferriol, dret, devora el carretet. La foto és feta per mestre Pere des Retratsos

Maria. Llavors les mos menjàrem en una caseta vella.

- I com era això de cantar panades en aquell temps?

* Anàvem pes carrer, de casa en casa, amb una guitarra i cantàvem. Sa gent mos donava panades, robiols. I llavors l'endemà anàrem a Sant Salvador de Felanitx a menjar-nos un polastre que ens havien regalat.

- A quina edat vos casàreu?

* Als vint-i-set i sa dona vint-i-un. Ara en fa cinquanta-tres d'anys.

- I es festeig, quin temps vos durà?

el tengueren allà tres anys.

- Què més heu fet durant tants d'anys per Maria?

* Sempre feia lo mateix: vendre cacauets. En es passeig, que es feia en es carrer Nou i també en es Camp de Futbol. Abans just hi havia futbol per ses festes. En es que hi ha ara jo hi tenc quatre-centes pessetes, que me demanà es capellà Mateu. Després me vaig fer soci per poder despatxar per dins es recinte.

- I del cine, què en recordes?

* A can Pastor, ca es batle republicà, a sa plaça, feien es cine a l'aire lliure, es vespres. Pagaven un velló i sempre estava ple de gent. I jo pagava

dos reials per anar a despatxar allà dedins. Llavors el posaren allà dalt, en es carrer Nou i encara hi deu esser.

- Si ara vos haguéssiu de tornar a casar, vos casaríeu amb la mateixa?

* No em tornaria a casar, no. (N'Amador, que ni hi sent gaire bé, no ha entès la pregunta. Na Jaumeta la hi aclareix i contesta sense dubtar.) Sí, amb ella m'hi tornaria casar. L'estim molt! Però molt!

Al rellotge de la casa sonen onze campanades i en Pere, que està molt cansat, comença a dormir-se. Seguim fent unes quantes bromes sobre la feta.

- Ens podríeu donar un consell per la gent de Maria?

* Com que l'estim molt en es poble de Maria,

que augmenti i que els hi doni molta salut. Perquè encara quan hi vaig, pareix el Bon Jesús que arriba. Tothom me saluda.

No us hem pogut reproduir tot el que parlarem amb n'Amador i la seva dona, na Jaumeta. Ells formen una parella ben agradable i semblen molt feliços i passarem una vetlada ben agradable amb ells. Els hi demanam fer-los una foto plegats, home i dona. Na Jaumeta el fa aixecar de la cadira, li lleva el "palillo" de la boca, i es coloquen com el que són: una parella enamorada.

Des de Fent Carrerany també les hi desitjam molta salut i que conservin la felicitat que tenen.

Pere Fons, Antoni Mestre i Magí Ferriol.

Estim el poble de Maria. Record tothom.

BULLIT DE NOTÍCIES

CONCERT DE VIOLÍ

El proper dia 20 de Juny, diumenge, a les 11'30 hores es donarà un concert de violí a càrrec dels alumnes de l'escola de música municipal de Manacor. Tothom hi està convidat.

COMITES PARROQUIALS

Una representació dels distints grups o col·lectius que operen des de la parròquia es reuniren en assemblea el passat 22 de maig.

En aquests moments estan en actiu els següents grups: Capella Fonda, catequesi, esplai, neteja, economia, litúrgia, ràdio... S'està formant el grup d'acció social i el club juvenil.

Cap d'aquests grups és tancat. Estan oberts a les persones que creuen en la creativitat, la gratuïtat, la comunitat, la solidaritat, el bon humor, etc.

CONFIRMACIO

Ens han informat que s'ha ajornat fins a altra ordre la confirmació d'enguany. Els confirmants creuen convenient i així ho han manifestat, que volen seguir preparant-se una temporada més. Ja s'informarà la data d'aquest sacrament.

PROVES DE LA PRIMERA FASE DE L'AIGUA

Fa quinze dies que es varen fer les primeres proves de la canalització de l'aigua. S'obrí el grifo general per tal de comprovar la pressió, els problemes de les canonades i detectar les possibles pèrdues i deficiències de la instal·lació. Alhora s'aprofità per omplir la piscina municipal que prest entrarà en funcionament. Respecte de les canonades només se registrà una avaria grossa al creuer entre els carrers de Son Negre i Escola de nins.

INSTAL·LATS UNS CONTENIDORS QUE PERMETRAN RECICLAR EL VIDRE I EL PAPER

Aquest passat mes de maig s'han instal·lat al costat de les dues escoles dos contenidors per recollir el paper i el vidre. Esperem que davant d'aquesta iniciativa tan lloable els mariers hi sapiguem respondre adequadament. Poder reciclar bona part dels fems que produïm és una bona forma d'evitar un consumisme indiscriminat i aprofitar al màxim els recursos ecològics. Aquesta és una pràctica ja habitual a la major part de països europeus, i és una bona oportunitat de demostrar el grau de civisme i solidaritat que tots devem respecte de la conservació del nostre entorn.

BULLIT DE NOTÍCIES

ELS ALUMNES DE SEGONA ETAPA DE L'ESCOLA VISITEN EL PARC MARÍTIMO-TERRESTRE DE CABRERA

El passat dijous dia 20 de maig l'alumnat de segona etapa de la nostra escola anà a visitar

el Parc Marítim-Terrestre de Cabrera. Segons confirmaren els al·lots que hi anaren la visita fou extraordinària i la visita s'ho paga. Tres monitors acompanyaren els al·lots i al·lotes durant la visita i els anaren explicant totes les

característiques del parc. Allò que no anà tan bé va ser el viatge en barca des de la Colònia de Sant Jordi, ja que hi havia mar de fons i els al·lots agafaren un mareig de primera. Què hi farem! Això de ser d'Es Pla s'ha de notar de qualsevol manera.

DIADA DE L'ESPLAI

El passat diumenge dia 9 de Maig tingué lloc a Sa Cabaneta l'annual trobada de tots els grups d'esplai de l'Illa a la gran esplanada que hi ha davant l'església.

Uns 2.880 nins i joves, entre ells els nostres, del Grup d'Esplai "Es Rebrot" i els seus respectius monitors, pertanyents als més de 40 clubs que formen el GDEM es reuniren aquest any sota el lema "Som amics de la nostra terra" i les activitats dels nins estaren estretament rela-

cionades amb la natura i l'ecologia.

El desplaçament corregué a càrrec d'alguns pares que s'encarregaren d'acompanyar-los i d'anar-los a cercar. Altres clubs hi anaren en tren o autocar.

Demografia

ENS HAN DEIXAT:

Na Bàrbara Perelló Mestre morí el passat dia 24 de maig a l'edat de 83 anys. Vivia al carrer Villalonga, número 58.

Què descansin en pau.

BENVINGUTS:

Na Catalina Neus Font Peñalver que va néixer el passat dia 19 de Maig. Els seus pares són en Joan Font Ferriol i na Maria Peñalver Botia.

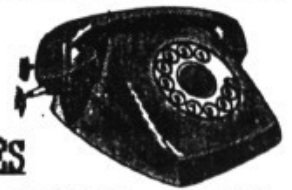
Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

En Martí Llobera O'Brien i n'Antònia Ferriol Bergas es casaren dia 15 de Maig a l'església parroquial de Maria.

En Santiago Candel Palou i na Francisca Vanrell Genovart es casaren el dia 29 de Maig a l'església parroquial de Maria.

Que el vostre amor no acabi mal.

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANTÀRIA (Cita Prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL 3ª EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS	
DE LA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
D'INCA	505112
	505150

HORARS

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matt: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANTÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18-20 h.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Maria: 7'30 i 15 hores.

Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Inca: 12 i 19'25 hores.

Manacor: 9 i 6'10 hores.

(El pas per Maria és quasi imprevisible)

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. al **855043**

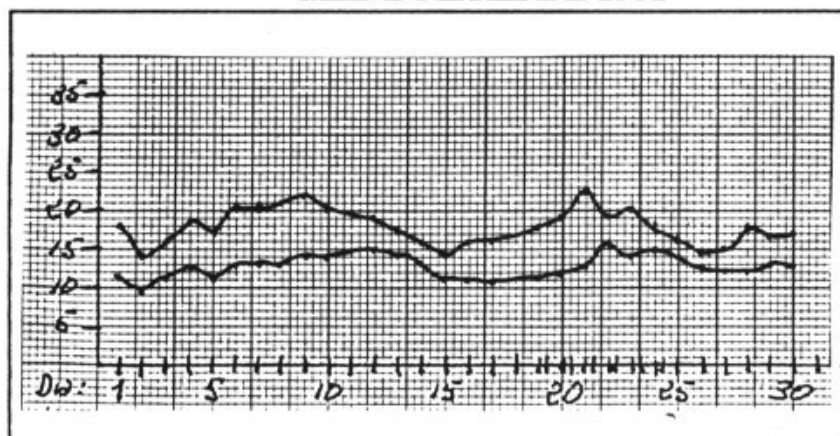
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anti-conceptius heu de cridar al **236624**

El temps

MES D'ABRIL DE 1993

HUMIDITAT	
Dia 1	05l
Dia 4	15l
Dia 16	3l
Dia 17	3l
Dia 24	8l
Dia 25	1l
Dia 26	7l
Dia 27	1l
Dia 29	8l
Dia 30	5l

Temperatura Màxima	22,5°C (Dia 21)
Temperatura mínima	9,5°C (Dia 2)
Temperatura Mitjana	15,2°C
Mitjana màximes	17,8°C
Mitjana mínimes	12,6°C

TOTAL: 38 LITRES

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

JUNY DE 1987

- Eleccions 10 de Juny.
- Enquesta als nous possibles batles.
- I si parlàssim d'autoritat.
- El càncer, una malaltia tabú.
- Full Dominical, davant les eleccions.

JUNY DE 1988

- El foc és perillós.
- Parròquia.
- Sa Xerradeta amb l'amo En Toni Regalat.
- Pàgina Bíblica: Confirmació.
- Poemes i gloses: Andreu Forteza.
- Feim Carrerany: Excursió a Massanella.

JUNY DE 1989

- La població de Maria: breu anàlisi de l'estat actual.
- Pàgina Bíblica: Primeres comunions.
- Demografia: Mort de Mn. Miquel Estades.
- Sa Xerradeta amb En Tomeu de Deulossal.
- Nutrició: L'alimentació.
- Tercer aniversari de Fent Carrerany.
- Concert de piano, violí i clarinet a càrrec de Joves Intèrprets.

JUNY DE 1990

- S'ha destapat un merder.
- Lliçó de drogues.
- Memòria R.A.M.
- L'amo En Tomeu "Persona de Poble 1.989".
- Sa Xerradeta amb n'Esteve Mas, es "Mister".
- Messes d'Estiu.

- Carrerany Esportiu: VI Pla de Mallorca.
- Feim Carrerany: Excursió al Puig de l'Ofre.

JUNY DE 1991

- Memòria R.A.M.: La fira.
- L'Educació, feina de tots.
- Maria a la Gran Enciclopèdia de Mallorca.
- El dolor.
- L'Arxiu d'imatges de la Biblioteca Gabriel Llabrés de Palma: La Col. lecció de Pere Mascaró.
- Sa Xerradeta amb l'amo en Joan de Son Matet.
- Sunflowers, una escola d'idiomes a Maria.
- Carrerany Esportiu: Francesc Mestre, campió de Mallorca d'escacs ca det.
- Feim Carrerany: Excursió a l'ermita de Maristela a Esporles.

JUNY DE 1992

- Viatge d'estudis a Andalusia.
- Sa Xerradeta amb n'Antònia Torelló Martí, mestra i regidora de sani tat.
- Llibertat religiosa.
- Rutes Balears, confluències culturals en la Mediterrània.
- Carrerany Esportiu: Presentació dels equips ciclistes de Maria.
- Feim Carrerany: Excursió a La Trapa.

LES CIGONYES

El caràcter migrador d'aquestes aus és potser el motiu que des de sempre es relacionin amb l'arribada al món d'un nin o una nina a una família, sempre s'ha dit que venien de París però els estudis de les seves migracions ens indiquen altres procedències

Fitxa de la cigonya comú :

Classe: Aus

Ordre: Ciconiformes

Família : Ciconides

Alimentació : granotes, rèptils, insectes, petits mamífers i peixos.

longitud : 100 cm.

ala plegada : 53-63 cm.

tamany : 200 cm.

pes : 2.7-4.5 kg

Com és l'adult? presenta un bec llarg, cames llargues i vermelles, plomes blanques (cigonya blanca) excepte una banda negra a l'extrem posterior de les ales.

Com és el jove? les plomes són blanques i marrons, el bec fosc al principi i va tornant de color rosat a vermellós amb el temps; les cames són d'un color groc brut.

Les cigonyes són aus migratoris juntament amb les garses i la més coneguda és la cigonya blanca (*Ciconia Ciconia*). Són aus antropòfiles

ja que solen nidificar a construccions humanes, edificis antics i campanars de les esglésies a molts indrets de la Península Ibèrica.

Pertanyen a la Família Ciconides que inclou unes 17 espècies distribuïdes per les regions més càlides i temperades de la Terra. La regió mediterrànea és un lloc ideal per les seves condicions climàtiques i geogràfiques per afavorir la seva presència tant a l'hivern com a la primavera. La seva àrea de distribució és Europa Central, Península Ibèrica, Nord d'Àfrica i des de Turquia fins a Corea. La seva àrea d'hivernada, si emigren, és Àfrica del Sud, Índia i Corea. A Espanya solen aparèixer amb el bon temps, la primavera.

Són aus que tenen un bec molt gros i molt afilat de color vermell, les plomes són blanques i negres i quan volen solen dur el coll ben estirat. El seu aparell fonador (laringe) està atrofiat per la qual cosa l'únic renou que fan és quan mouen les mandíbules, un renou característic (cro-toreo) com per exemple quan colpejam un bastons amb els altres.

La seva dieta és variada encara que les granotes són la seva font d'aliment més abundant, alguns rèptils, peixos, insectes i alguns vegetals.

Pel que fa a la seva població avui dia ha disminuït i això pot explicar el fet que facin el niu solitàries (abans en colònies). Pel mes de febrer les cigonyes arriben a Europa ja sigui per l'Estret de Gibraltar o la península del Sinaí o el Bòsfor i comencen a prendre possessió dels campanars i edificis antics o els polls de les voreres de corrents d'aigua.

Els mascles solen arribar primer i dies després ho fan les femelles, en general les mateixes d'altres anys o bé els mascles en cerquen d'altres.

La primera feina que fa la parella quan arriba al niu (d'altres anys) és la seva reconstrucció durant uns 10 dies. Durant aquest temps comença l'acoblament i el mascle es posa damunt la femella amb les ales obertes; aquesta unió es complementa amb el vols amb cercle fins que es perden de vista. El més curiós d'aquesta cerimònia és la col·locació del coll cap endarrera fins a tocar l'espatlla amb el cap i comencen a fer renou amb el bec i giren el coll descrivint un arc de circumferència fins a situar-lo molt abaix per davant i això es repeteix varies vegades. La femella posa 4 ous a darrers de març o primers d'abril (més tard a Centreuropa). Després d'una incubació compartida de 33 o 34 dies de la posta del primer ou neix el nou individu, aquest ja sap com moure el cap i intenta fer renou amb el bec. Encara que els petits poden volar als dos mesos, passaran 15 o 20 dies més amb els seus pares.

A la província de Lleó (Astorga) em va succeir un fet curiós amb les cigonyes. Anava passejant amb uns amics per un carrer d'Astorga quan una cigonya blanca va caure en picat a terra, la gent va acudir ràpidament a veure que passava; el meu amic Antoni i jo vàrem pensar que segurament la cigonya va tocar alguna antena de TV o el fil del corrent i va provocar la seva

caiguda. La cigonya es va quedar espantada a terra però moments després va intentar enlairar-se, cosa que no va aconseguir ja que el carrer era molt estret. N'Antoni i jo vàrem decidir agafar-la i dur-la a un lloc més adequat per tal de facilitar el vol, la vàrem dur a una plaça amb un petit parc on hi havia una murada i des d'allà la vàrem deixar sola i va poder aconseguir enlairar-se. Antoni i jo ens vàrem sentir satisfets per aquesta acció i hem d'agrair a na Rosa la fotografia d'aquell moment.

Pel que fa a la població de cigonya a Espanya, el darrer cens de 1984 ens indica que el nombre de parelles era de 6753 i la zona més poblada era Extremadura (44.8%) però com a tònica general hi ha una forta regressió exceptuant alguns punts d'Osca i Lleida. Els experts indiquen com a causes d'aquesta regressió els canvis fisonòmics dels pobles i la pèrdua des hàbits tradicionals per la transformació dels camps i cultius, l'augment dels fils elèctrics, la pressió urbana i la caça indiscriminada als països africans. A Balears entre 1989 i 1992 s'ha comptabilitzat la presència d'uns 18 individus, 15 de cigonya blanca i 3 de negra majoritàriament per s'Albufera, Albufereta, Sòller, Dragonera, Campanet i Marratxi. La cigonya negra està actualment en perill d'extinció. Esperem que l'home posi tots els mitjans necessaris per mantenir aquestes belles aus al nostre planeta.

Pere Crespi

Ateus i cristians

Pregunta Diderot: Hi ha veritables ateus? Però, es que hi ha veritables cristians?

Històricament es pot dir, recordant la frase llatina "natura horret saltus", que el salt de l'edat Mitjana a la Il·lustració fou mortal, desil·lusionant, desorientador, etc. D'un món fonamentat sobre la fe s'havia passat a un món de pura raó, com diu Angel Cortineira. Des de la Il·lustració, la religió cristiana, oficialment i popularment, es refugia en el privat i en fa de Déu una idea econòmica, mercantil, provocada, naturalment, per la burgesia. D'aquí arranca un comerç diví, un negoci celestial. Es perd la idea de gratuïtat, d'universalitat, d'un Déu de tots i se segueix la idea d'un Déu particular, intimista, d'un Déu que negocia la salvació amb l'home, amb cadascun. Per això es fa dir una missa, es combrega per salvar l'ànima, es resa el rosari i es va a Lurdes per obtenir una

curació, es fan dir les misses de Sant Gregori, es concedeixen indulgències papals, etc. Tot això es fa a canvi d'uns doblers, d'una almoïna, d'un benefici... Inventam un Déu que, si no és mercader, almanco el feim un negociant. Hem creat una imatge de Déu totalment falsa. Hem allunyat l'home del sentit comunitari, del sentit evangèlic, del sentit de poble i l'hem duit a fer-li creure que s'ha de salvar particularment, pel seu propi esforç. L'hem fet individualista i egoïsta; tot el contrari del que creuen, diuen, prediquen i practiquen els profetes que hem conegut a través de la història. Aquí hi cap la frase de Diderot: ni és ateu el que no creu en aquest Déu ni és cristià el que hi creu.

Es clar que quan passam d'una fe en un Déu comunitari a una emoció privada neix l'individualisme. Contra aquestes imatges egoïstes i mercantils es rebel·laren molts de filòsofs i alguns cristians.

Diderot cercava una comunitat de fe i tan sols trobà ja una organització.

Pere Fons

CONCERT DE PIANO DE L'ESCOLA DE MUSICA

El passat dia 1 de Maig a les 11'30 h. tingué lloc a l'Escola de Dalt el concert que tradicionalment es fa per les festes de Pasqua, però que enguany per causes diverses s'havia anat ajornant.

És ben cert que mai plou a gust de tots, ja que justament a l'hora de l'inici plovia a bots i barrals, cosa que no acovardà molta gent, ja que l'aula del teatre era plena.

El repertori de peces i intèrprets fou el següent:

Francisca Mas Ferriol	Cant d'Oronetes. Jo soc Pianista
Francisca Maria Ribas	Re, Mi, Fa, Sol, La, Tu i Jo, a quatre mans.
Francisca Maria Carbonell	Divertimento n. 1. Estudi n. 56 del Petit Pianista.
Catalina Sureda	Allegro, de Vanhal. Andante, de Haydn.
Mireia Rosa Ferriol	Cowboy, popular a quatre mans.
Pere Ribas	Estudi n. 12, de Köhler
Catalina Ginard	Oda a l'Alegria, de Beethoven, a quatre mans
Margalida Ferriol	3er Moviment Allegro. Sonata n.3 de Clementi.
Jaume Ferriol	La Graciosa, Estudi n.8 de Burgmüller.
Margalida Perelló	1er Moviment. Sonatina n. IV, de Clementi.
Margalida Francisca Bunyola	1er Moviment Allegro. Sonatina n.6 Clementi
Bernat Bunyola	Estudi n. 20, de Burgmüller.
Margalida Santandreu	Estudis n. 14 i 18 de Czemy.
Catalina Agnès Barceló	1er Moviment Spiritoso. Sonatina n.3 Clementi
Catalina Ribas	Prejudi n. 2 de J.S. Bach.
Esperança Bergas	1er Moviment Allegro Cantabile, de Beethoven
Antònia Maria Sureda	1er Moviment. Sonata n. 6, de Mozart.

Onofre Sureda Ribas.

FELICITACIÓ A UNA PROFESSORA

Els que ja hem arribat a aquesta edat que no sé per què li han de dir "TERCERA EDAT", quan contempen algun fet, qualque cosa que ens faci recordar la nostra "PRIMERA EDAT", i si és per fer-nos sentir contents, satisfets i alegres (la majoria dels nostres records són xerecs), el nostre cor s'eixampla, els nostres sentits vibren i la contemplació d'aquell fet ens fa volar amb la imaginació a aquell temps. És com si per uns instants ens tornàssim altra volta petits, i ho veim tot tan a prop com si d'ahir es tractàs.

Aquest comentari anterior ve a compte perquè encara no fa molts de dies que passejant pels voltants de l'escola "APOL.LONIA MONJO", al costat de ca meva, em vaig aturar una bona estona per contemplar una escena poc usual ens aquests temps de consumisme i senyoritisme ridícul. El fet no era altre que els jardins d'aquella escola estaven invadits per un nombrós grup de nins de pocs anys que com si d'un eixam d'abelles enrevoltant la reina (la mestra), es cuidaven d'arrencar una per una totes les herbes que embrutaven aquell jardí. Aquella escena em commogué, més que pel treball en si, sempre digníssim, per la senzilla raó que jo form part del grup d'antics alumnes

que tingueren l'honor d'inaugurar aquest Centre Escolar, en aquell temps dirigit pel sempre recordat mestre don ANGEL MADRIGAL GOMEZ, mestre que sempre es cuidà a més de fer-nos aprendre les taules de multiplicar, els verbs, els noms dels reis gots, etc., del comportament cívic i de l'estimació per la Naturalesa; tant és així, que també em satisfà poder contar que a més de sempre tenir el jardí com una plata, també teníem, cada al.lot, un cossioll que cuidàvem amb amor i delicadesa. Per tant, quan vaig veure aquells nins que cuidaven del "seu" jardí, que abans havia estat el "nostre" jardí, m'entraren ganes de cridar ben fort: - Això mateix vaig fer jo més d'una vegada!. Seguiu sempre així i que Déu vulgui que un dia molt, molt llunyà, pugueu experimentar aquesta mateixa alegria que jo tenc ara. Enhora-bona professora, que sense conèixer-te sé que ets formidable. No volia dir res més.

Miquel Oliver i Roig

P.D. Aprofit l'ocasió per "pressionar" el regidor encarregat de jardins -relacionat amb el que acab d'escriure-, per tal que se'n cuidi de substituir aquells antiestètics bloquets de ciment que formen les jardineres, per pedres foradades, que tant abunden pel nostre camí d'Artà, dins de Montblanc, i que l'empresa no seria molt costosa i el canvi grandios; segur.

Gràcies, per endavant.

ESPORT ESCOLAR: ALUMNES GUANYADORS EN PING PONG

En Pere Ribas Mas i en en Martí Mas Gomila

Na Catalina Barceló Pira i na Catalina Ramis

Sobre el "Reglament de concessió de subvencions"

Mitjançant aquestes línies pretenc fer una sèrie de reflexions amb l'objectiu de manifestar el meu desacord amb l'aprovació del "Reglament de concessió de subvencions per a 1.993" que es va aprovar el passat dia 1 de maig, en una reunió celebrada a l'Ajuntament de Maria de la Salut amb l'assistència de tan sols tres de les dotze associacions o entitats esportives o socioculturals del nostre poble. La meua discordança es fonamenta en els següents punts :

1. Després de la primera reunió, on com a secretari del Club Ciclista, vaig manifestar la meua opinió, poc temps després de la constitució de l'actual Consistori, les tres restants han coincidit sempre en dia i hora amb proves ciclistes a les que hi ha participat el CC. Maria de la Salut. En conseqüència, aquesta absència forçosa ha motivat que l'opinió, d'una de les entitats afectades, respecte de la normativa aprovada no hagi estat mai escoltada.

2. El dilluns anterior a la celebració de la reunió a la que es va aprovar definitivament l'esmentat reglament, vaig sol·licitar al Batle un aplaçament o, com a mal menor, una aprovació condicionada a l'opinió del Club Ciclista ja que -vull creure que per tercera casualitat consecutiva-coincidí en dia i hora amb la segona etapa del "Pla-93". El President del Consistori va estar d'acord amb la meua petició que, a l'hora de la veritat no es va dur a terme, ja que l'aprovació del Reglament es va fer de forma definitiva i, com he dit abans, amb l'assistència de solament la representació de tres de les dotze entitats afectades. Una representativitat que tampoc crec que sia l'adequada.

3. En referència al contingut de la normativa pens que no és oportú que el termini de presentació de sol·licituds d'ajudes o subvencions per aquest any es fixi, entre els dies 1 i 30 de maig, quan ja moltes associacions han desenvolupat la seva programació. Per aclarir aquest punt, com a secretari del Club Ciclista, vaig sol·licitar dins la primera quinzena de desembre del 92 com i quan s'havien de sol·licitar aquestes ajudes. La contestació va ésser que com no s'havia acordat res nou,

seguirien les formes dels anys anteriors. En conseqüència, dia quinze de gener, vaig presentar una sol·licitud anual, en base a la programació prevista, acompanyada de la previsió d'activitats del 93 i dels pressuposts dels actes pels quals sol·licitavem ajudes. Malgrat ara resulti que tot el que férem no serveix per res i ens demanin tornar presentar les sol·licituds en base a la nova normativa, volem deixar pública constància que l'Ajuntament ens ha abonat les quantitats sol·licitades tant pel "Memorial Tomeu Bergas" com per la jornada inaugural del "Pla-93".

4. Dins l'apartat on s'especifica com s'han de sol·licitar les subvencions, si es tracta d'una associació, llegim que es requereix la presentació d'un balanç econòmic global i un pressupost anual de l'associació en qüestió. Aquestes son dues condicions que entenc del tot inacceptables ja que són uns drets que corresponen als socis o a l'Assemblea General. Crec que mai un Ajuntament ha d'aprofitar-se de la necessitat d'ajuda econòmica que tenen les distintes associacions, per fiscalitzar la seva situació econòmica. Si hi ha algun cas de mala o obscura gestió econòmica la legislació actual presenta altres alternatives distintes a la que proposa el "Reglament" que entenc poc respectuoses amb la independència i la identitat pròpia de cada una de les associacions del nostre poble.

5. El següent apartat de la normativa que coment diu: "L'adjudicació de la subvenció suposa el compromís de...en cas de dissolució...tots els bens inventariables passaran a disposició de l'Ajuntament, i una vegada consultat el C.M.C.E. els cedirà amb ús a altres entitats locals que els puguin necessitar". Es a dir que des del moment de la concessió d'una subvenció, l'Ajuntament s'apropia dels bens de l'associació en qüestió, mentre que aquesta, que és la que vertaderament ha lluitat per aconseguir-los, passa a ser només usufructuari. Crec que aquest és un nou aprofitament de les necessitats econòmiques que tenen les associacions per disposar d'un material que no és de l'Ajuntament. Me pareix bé que els responsables municipals vulguin que els bens de les associacions, en cas de

dissolució, quedin dins Maria però aquesta possibilitat està contemplada a la normativa estatutària de cada entitat i, si s'ha de rectificar, és competència de l'assemblea general i dels socis; mai de l'Ajuntament que ho pretén a través d'una normativa i unes formes que demostren poc respecte cap a la massa social i els organismes propis de les associacions.

6. Aquesta mateixa filosofia se confirma a un altre punt on diu: "Totes les entitats locals facilitaràn a final d'any un inventari a l'Ajuntament als efectes d'ésser distribuït entre els membres del C.M.C.E. pel seu coneixement i efectes oportuns". Una vegada més les entitats perdràn la identitat pròpia en base a les seves necessitats econòmiques. I també els socis i l'assemblea general hauràn estats substituïts per un Ajuntament que, pareix vol disposar de les entitats com si aquestes fossin organismes dependents d'ell o no tenguessin altre entrada econòmica que la municipal. En referència al contingut d'aquest mateix apartat vull manifestar que me pareix, fins a cert punt, lògic que l'Ajuntament vulgi controlar el material que se comprí amb les seves subvencions, però no amb els doblers que aportin els socis o siguin fruit de la gestió sèria i eficaç de les respectives Juntes Directives, que també se mereixen un respecte.

7. Finalment he d'afegir que, el mateix dia de l'aprovació, quan vaig demanar si una entitat local organitza un acte fora del nostre municipi, per exemple amb motiu de les festes patronals d'un altre poble, l'Ajuntament de Maria, ho pat subvencionar?. La resposta fou clara i contundent: SI.

Crec que no seria just acabar aquest comentari sense deixar pública constància que l'Ajuntament de Maria de la Salut, en el decurs dels dotze anys que he estat lligat al ciclisme del nostre poble, ha estat el millor i més important dels col·laboradors que ens han recolzat. Es per això que estic quasi convençut que els responsables municipals sabran fer una nova lectura del "Reglament" i reconsideraran el seu contingut.

Pla de Mallorca - G. P. La Caixa**VA BÉ I SE COMPON**

Els lectors de FENT CARRERANY recordaran que al número anterior, comentant les incidències de la primera jornada del Pla de Mallorca deiem que això havia començat bé. Ara hi podem afegir que se compon de diumenge a diumenge. A continuació presentem els comentaris i les classificacions que, fins ara s'han celebrades.

RAFEL MULET, A SENCELLES

La segona etapa va ésser aplaçada una setmana per les males condicions climàtiques del dia primer de maig. Així, es va disputar el dissabte següent, dia vuit, a les 17 hores. Foren 107 ciclistes els qui competiren sobre un itinerari de dues voltes des de Sencelles cap la cruïlla de Ruberts, Son Palou, cruïlla d'Algaida i Sencelles, per continuar cap a Pina, Lloret i Sineu abans de retornar al punt inicial.

Els atacs del vilafranquer Antoni Mascaró i del senceller Gabriel Bauzà foren el més destacat d'aquesta etapa a la qual els nostres representants no tingueren massa dificultats per controlar els adversaris i forçar una arribada massiva amb un grup capdavanter de 56 ciclistes d'entre els quals Rafel Mulet va aconseguir la victòria d'etapa a més de la primera posició a les classificacions generals de muntanya i regularitat. Ferriol Colombram, tercer a l'etapa, conservà el maillot groc de primer classificat a la general. Manuel Fernández va continuar al primer lloc de veterans "A" i el nostre equip encapçalava la general per esquadres. Aquesta fou la classificació d'aquesta segona etapa del Pla-93:

1. Rafel Mulet	G. Mestre	1.24.00
2. Antoni Gayà	Romàntic	mt.
3. F.Colombram	G. Mestre	mt.
4. Ant Perelló	Romàntic	mt.
5. Tomeu Mulet	A Poc A Poc	mt.
6. Gm Quetglas	G. Mestre	mt.
11.M.Fernández	G. Mestre	mt.
14.Ferr. Roig	G. Mestre	mt.
22.Seb. Salom	G. Mestre	mt.
27.Est. Bergas	G. Mestre	mt.
33.Joan Pira	G. Mestre	mt.
35.Antoni Mas	G. Mestre	mt.
36.Ant. Munar	G. Mestre	mt.
50.Tom. Arbona	G. Mestre	mt.
70.A. Castelló	G. Mestre	1.26.23

FERRIOL COLOMBRAM, A LLORET

El líder de la competició, Ferriol Colombram cumplia 28 anys el dia següent i ho va celebrar amb una nova victòria pels nostres colors -la tercera- al Pla'93, segona del seu compte particular. Aquesta era la tercera etapa, sobre el mateix itinerari de l'any anterior; la més llarga i tan sols unes poques hores després de la del dia anterior i amb la musculatura encara ressentida de l'esforç del dissabte.

respecte als adversaris. No hi hagué canvis a les generals.

1. F Colombram	G. Mestre	1.45.44
2. Rafel Mulet	G. Mestre	mt.
3. Antoni Gayà	Romàntic	mt.
4. Biel Bauzà	Pau Gomer	mt.
5. Ant. X. Mas	Sant Joan	mt.
9. Ant Abrines	Poc A Poc	mt.
10.Ferr. Roig	G. Mestre	mt.
10.Est. Bergas	G. Mestre	mt.
10.Joan Pira	G. Mestre	mt.
10.G. Quetglas	G. Mestre	mt.
33.Tom. Arbona	G. Mestre	mt.

Els 117 ciclistes que hi participaren s'ho prengueren en calma als primers quilòmetres per arribar la gran batalla entre els pobles de Muro, Santa Margalida, Maria i Petra. Aquí va ésser on el grup capdavanter va perdre major número d'integrants. Poc després de passar per Maria, els dos primers de la general, Rafel Mulet i Ferriol Colombram, anaren escapats alguns quilòmetres la qual cosa va fer treballar els seus adversaris. Després de l'esprint especial de "Es Cruce" -que va ésser per Ferriol Roig- va arribar la calma fins a Sa Coma on es va fer la darrera selecció d'homes.

El grup capdavanter que va disputar la victòria d'etapa estava integrat per tan sols 33 ciclistes. Ferriol Colombram i Rafel Mulet demostraren la seva superioritat

46.Antoni Mas	G. Mestre	1.47.31
50.Nofre Soler	G. Mestre	1.48.01
55.Ant. Munar	G. Mestre	mt.
57.Miq. Salom	G. Mestre	mt.
80.A. Castelló	G. Mestre	1.55.32

TRANQUILITAT A PETRA

El diumenge dia setze de maig es va celebrar la quarta etapa amb la pancarta de meta situada a Petra. Un nou rècord de participants. Foren 121 els qui hi participaren per completar la jornada més tranquil·la pels nostres representants que no tingueren massa dificultats per controlar en tot moment la cursa a la qual se produïren pocs intents d'escapada.

El més positiu va ésser que Rafel Mulet va aconseguir una diferència important al seu favor a la classificació general de la muntanya ja que tots els punts en

Carrerany esportiu

Pla de Mallorca - G. P. La Caixa

Ciclisme

disputa de la jornada foren pels nostres representants.

Una inoportuna foradada de Joan Pira al pas per Maria el va distanciar del grup capdavanter.

1. T.Ballester	A Poc A Poc	1.28.42
2. F.Colombram	G. Mestre	m.t.
3. Antoni Gayà	Romàntic	m.t.
4. Jaume Bauçà	Saurnier D.	m.t.
5. Pere Mulet	Pau Gomer	m.t.
8. Manuel Fdez	G. Mestre	m.t.
9. Rafel Mulet	G. Mestre	m.t.
9. Ferr. Roig	G. Mestre	m.t.
9. Est. Bergas	G. Mestre	m.t.
9. G. Quetglas	G. Mestre	m.t.
9. Antoni Mas	G. Mestre	m.t.
9. Toni Mulet	G. Mestre	m.t.
9. Tom. Arbona	G. Mestre	m.t.
9. Nofre Soler	G. Mestre	m.t.
9. Toni Munar	G. Mestre	m.t.
72.A. Castelló	G. Mestre	m.t.
73.Miq. Salom	G. Mestre	m.t.
85.Joan Pira	G. Mestre	1.33.29

M. FERNANDEZ, SEGON A SINEU

La darrera etapa disputada abans de tancar el present número de FENT CARRERANY, va resultar favorable pels nostres representants ja que les primeres posicions de Rafel Mulet en muntanya i de Ferriol Colombram en regularitat, semblen ja quasi definitives. A més de tot això, Manuel Fernández es va escapar a l'entrada de Sineu i va aconseguir una diferència d'onze segons que el situen a la sisena posició de la general individual.

En aquesta jornada Joan Pira va continuar amb la mala sort ja que després d'escapar-se i esser neutralitzat, va tornar a foradar. La mateixa sort va tenir Antoni Mas. Ferriol Roig, a Can Peris va caure, afortunadament sense conseqüències i Onofre Soler va estrenar la nova bicicleta "Pinarello", com la de Miguel Indurain.

La classificació d'aquesta cinquena etapa, que va tenir 122 participants va romandre de la següent manera:

1. Jaume Pou	CC Lloret	1.30.07
2. Manuel Fdez	G. Mestre	1.30.21
3. F.Colombram	G. Mestre	1.30.32
4. Rafel Mulet	G. Mestre	m.t.
5. T.Ballester	Poc A Poc	m.t.
7. Ferr. Roig	G. Mestre	m.t.
10.G. Quetglas	G. Mestre	m.t.
36.Tom. Arbona	G. Mestre	m.t.
53.Nofre Soler	G. Mestre	1.31.42
55.Joan Pira	G. Mestre	1.31.44
62.Toni Munar	G. Mestre	1.31.53
67.A. Castelló	G. Mestre	1.36.34
80.Miqu. Salom	G. Mestre	1.40.11

Després de les cinc primeres jornades, les primeres posicions de les generals han quedat així:

GENERAL INDIVIDUAL

1. F.Colombram	G. Mestre	
2. Rafel Mulet	G. Mestre	a 19"
3. Joan C Picó	Romàntic	a 30"
4. Biel Bauçà	Pau Gomer	a 35"
5. Pedro Mulet	Pau Gomer	a 51"
6. Manuel Fdez	G. Mestre	a 59"
8. G. Quetglas	G. Mestre	1.19
10.Ferr. Roig	G. Mestre	1.21
22.Tom. Arbona	G. Mestre	2.05
42.Antoni Mas	G. Mestre	3.54
45.Toni Munar	G. Mestre	4.37
55.Joan Pira	G. Mestre	6.56
67.A. Castelló	G. Mestre	15.04

GENERAL DE MUNTANYA

1. Rafel Mulet	G. Mestre	52
2. G. Quetglas	G. Mestre	33
3. Manuel Fdez	G. Mestre	22
4. F.Colombram	G. Mestre	21

GENERAL METES VOLANTS

1. T.Ballester	Poc A Poc	20
2. Antoni Gayà	Romàntic	15
3. G. Quetglas	G. Mestre	12
4. F.Colombram	G. Mestre	6

GENERAL DE REGULARITAT

1. F.Colombram	G. Mestre	10
2. Rafel Mulet	G. Mestre	18
3. Antoni Gayà	Romàntic	35

GENERAL PER EQUIPS

1. CC. Maria Salut-G. Mestre	18.51.27
2. Club Ciclista Muro-Romàntic	a 1.32
3. CC. Sencelles-Pau Es Gomer	a 1.52

ALEVINS, INFANTILS I FEMINES

Coincidint amb la cinquena jornada del Pla de Mallorca, a Sineu, mentre els socials competien en carretera, les categories inferiors ho feren sobre el tradicional circuit urbà.

Els representants del CC. Maria de la Salut ho dominaren tot. Viçens Reynés en alevins i Damià Barceló en infantils foren els guanyadors absoluts, mentre que Cristina Fernández i Victòria Montiel feren el mateix en les respectives categories femenines.

La mala fortuna va esser per Antoni Martorell que no va poder acabar la cursa a conseqüència d'una caiguda que sortosament no li va provocar ferides importants. Així quedaren les classificacions:

Alevins-13 participants

1. Viçens Reynés	Es Cruce
2. Victòria Montiel	Es Cruce
3. Magdalena Márquez	Es Cruce
4. Miquel Mas	AC. Sineu
5. Joan Barceló	Es Cruce
6. Guillem Beltrán	Es Cruce

Infantils-24 participants

1. Damià Barceló	Es Cruce
2. Manolo Muñoz	Es Siurell
3. Lluís Ferrer	Wimpy
4. Pedro J. Mestre	AC. Sineu
5. Samuel Hernández	Es Siurell

A continuació presentam la foto de l'acte d'entrega de premis de la carrera dels alevins on podem veure el podium amb els representants de Maria de la Salut.

**La guerra a Bosnia
Herzegovina continua.
Necessiten medicines.
Ajuda'ns a recollir-les i
nosaltres les hi drem.
Acudeix a la farmacia.**

— organitzen: —

CONSULTORIO
COSTA PORTALS

— col.laboren: —

Col·legi de Farmacèutics de Balears
Cooperativa Farmacèutica
Conselleria de Sanitat
Ajuntament de Calvià
Ajuntament de Palma
Grup Serra
Transmediterranea
Graphis Publicitat
Associació de Premsa Forana

PUNTS D'ENTREGA:

(FINS AL 5 DE JUNY)

TOTES LES FARMACIES DE MALLORCA

PALAU DE LA PREMSA - Palma

POLIESPORTIU DE CALVIÀ

POLIESPORTIU DE STA. PONSÀ

PER MÉS INFORMACIÓ:

71 34 65 - 71 52 80 - 13 91 39

II RECOLLIDA DE MEDICINES PELS NINS DE BOSNIA-HERZEGOVINA

Sortida 11 de Juny d'un comboi des de Palma amb destí I.R.C. a Metkovic-Split

DONATIUS: "La Caixa" - Of. principal 390 - n° cuenta 7365-51

Amb molt de gust publicam aquest anunci per si de qualche manera podem col·laborar en evitar els sufriments dels innocents de la guerra de Bònia-Herzegovina. Des de l'escola se n'ha fet una col·lecta que a hores de tancar la revista encara no s'havia contabilitzat.